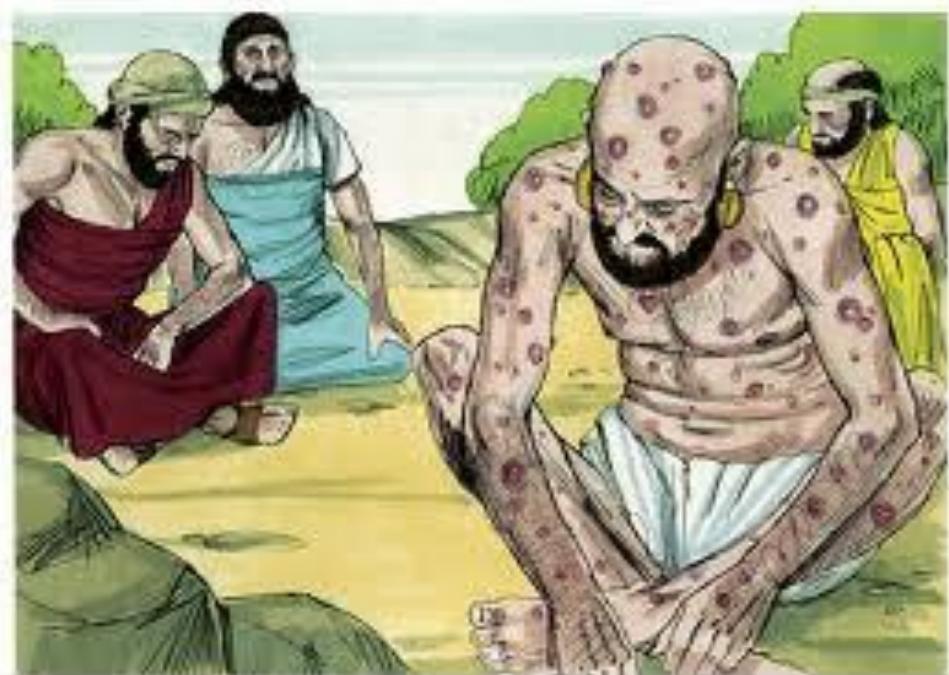

AYUBA

The history of Job in Shanga as recoded in the books of the
prophets: Job 1-3, 14, 19, 31, 38, 40, 42.

Shekii gbadikpaā Ayuban maheebō

Nogōni kee bee yāa Uzu tēeū, ì to Ayuba. Gbān yāan, iba tō zoa. Ì Lakii wasaa zo ì kō gbìi hozezero. Ì nōgōnia zo sōhia, nenea àa. Ì tāana zo dubu sōhia, kotosaanaazo dubu àa, diinazo dubu doo, jékiāzo kasoo sōo, mōo ì zōkenaa dake gbagba. Ì gbake dà kojila usasala kawa. Ì nōgōnia ta mabena ke kōn baabaa, àta à dēēna be shishi à nu à hobee à inabi'i mi'āzo. In à hobèe abe yā kōn, Ayuba ta à shishi ì gbāshībo'ēe. Ita kpatee sasaa sanga tá wàta ì ho kaa ce bii ì wā ita ke à kojin, ita ke: Wàbata dōa ma nia asozezekè à Lakii shambò Lakiizo à zūuū. Lee Ayuba ta ke diikōn.

Dii kee laaū gbadanaa nù à gōo Baanaje ee, mōo Shekii bee'āzo. Di Baanaje hè Shekiin: Mai di n bò? Ì jinshi'in ì kë: Mabi tabii, mabi lokocia duniaū. Di Baanaje kë'in: N ma zōkeda Ayuba wàa? Ì miidoo ba bee duniaū. Gbān yāan, iba tō zoa. Ì ma wasaa zo ì kō gbìi hozezero. Di Shekii hè Baanajen: Ayuba n wasaa zo togon ya? Mbata oolokoci'iji ì bàzo hoāzo tá ibe zo komai? N abaakakàa ì jiiū, di ì hoā wàzā tēema. Ñ oobo n na ì hoāma kōn n wa, ì leeheamii. Di Baanaje kë'in: Ma ì hoā nàmii n ooū kōn, amaa m̄ba oona ì jíimaa. Di Shekii bò Baanaje gu.

Dii kee Ayuba nōgōnia ì neneazo àbi hobeeda, àbi inabi'i mia à daji gba bà. Di gbānkee nù Ayuba gu ì kë: Diina bi jeekuuda jékiā bi shēe soa lee à sō, di Sabiaā sòo'āma à à nàakō kōn à wèe'āzo, à à hōngōnaa dède hēesaazo. Maa di bò ma do, ma nù ì labaii kpajimii. Ìta yāahe ibe yāa, di gbānkee nù ì kë: Lakii

shinge sòo n tāa gaanama, à wǎ, à hōngɔnaa gàga. Maa di bò ma do, ma nù ì labaii kpajimii. Ìta yāahé ibe yāa, di gbānkee nù ì kè: Kaladiā gbìi kōjì kee àa, à nù à sòo n kotosaanaama, à à hōngɔnaa dède hēesaazo. Maa di bò ma do, ma nù ì labaii kpajimii. Ìta yāahé ibe yāa, di gbānkee nù ì kè: N nōgōnia n neneazo àbi hobeeda, àbi inabi'i mia à daji gba bà, di ututu gbada tāta ì bò gumasamaū, ì shì à ke gutū shiima, di ì sòo ì kāa nia bema, à gàga. Maa di bò ma do, ma nù ì labaii kpajimii.

Ayuba kpàtēe ì ì tɔgo gāa ibe kàsoso, ì ì mii bò. Di ì intēe ì gbēema ì εεzō Lakiin ì kè:

Ma bò ma dō gbēeū oogegee,
mōo má sōdia mà wee oogegee.
Baanaje kpàmama, di ì ladì ibe shìmama,
ma saabukpà Baanajezo.

Hokīnkōn bii Ayuba tà asozezekēa, ìta Lakii tɔɔ taa.

Shekii gbadikpaā Ayuban kù hwaabōabo

Dii kee laaū gbadanaa be ladì à nù à gōo Baanaje ee mōo Shekii bee'āzo. Ì gōo Baanaje ee, di Baanaje ì lāla ì kè: Mai di n bò? Ì jinshì'in ì kè: Mabi tabii, mabi lokocia duniaū. Di Baanaje kè'in: N ma zoɔkeda Ayuba wàa? Ì miidoo ba bee duniaū. Gbān yāan, iba tɔɔ zoa. Ì ma wasaa zo mōo ì kō gbìi hozezero. Ko tá nn tò ma kpēkpà'in, ma basuku kpà'iji togo, ì gāgā bee tɔɔbāanaje ha tandi. Di Shekii kè'in: Kemee, má kēamii. Ho tá gbān zo kōn ì

kpaan ì sheekūa yāaji. Oobo ñ na ì jiima ñ wa. Ì leeheamii. Di Baanaje kē'in: Ma ì nàmii n ooū, amaa m̄ba ì d̄ea.

Shekii bò Baanaje gu, di ì boo gba zeze jī Ayubama tun ì gēetaboma ha ì miima. Di Ayuba gbalaga shì ì wèe ì zùtēe gushēema, ibi ì ginde kooökodazo. Ì ne kē'in: Ñ gāgāa bee tōbāanaje ha tandia? Leehe Lakiin, ñ ga. Di ì kē'in: Mbi yāahea doo nēnēni totozo. Hoyāa wá taa Lakiima, wába hozezé taa mōdāa? Hokinkōn bii Ayuba tà asozezekē ì yāaheūa.

Ayuba ijēā nua ì waji

Nindeā tá Ayuba kē tá ì ijēā ì labaii mà, à koji bò ì bà à hákō, di à wèe zūukūkpaji'in, à jii'ēē'in. À toān di: Temani gbān Elifaza, Sua gbān Bilidada, Naama gbān Zofaazo. Tá à ì wà tun sa, àta ì dō mōda, di à ò, koji ì tōgo gāa ì kàsoso, di à ciāa kàshi abe hē laaū à miima. Di à zùtēe'izo tee dii sōhia usōobii gūmōzo. À gbānkan tà hokan hē'inda, dun abe wà lata ì nindekeā kē gba gbagba.

Ayuba hēebōa ì ēadiin

Bee kpēe Ayuba yāashì ì hēebò ì ēadiin ì kē:

To ma ēadii basukuke
gūmō be tá wà kē wà ma ē.

To dii be ladi gushi.

Beena laaū Lakii ba ì yāadaa,
iba to guhukemaa.

To gushike dii bema pitipiti,
to gigije shi kuteema,
to gushi icii tatama.

Gumo be kĩn, ì shike gbagba,
wàba gã yee diinañ mocoña,
wàba gõ moco diinaña.

To gumo be gõ nedaa,
iihë bagõ bee dii bea.

Hozezegänaa tá àta to usõo lagoa
à leehe dii ben.

To ì gudõ sconia shike,
wà gudõ dãa togo, gu ba dcaa.

Dun dii be tà ma dõ ni'ëgbëe zee tàtamamaa,
ibe tò ma wieshikè nindema.

Budikpaaji wàta ma õ gèeda?

Budikpaaji matà bo gbëeñ ma wèe tanditandia?

Budikpaaji wà ma jè gëema?

Budikpaaji wà yôo kpàmama maa mi?

In ma gà yâa, dà ma bee kitikiti,

dà ma ii'ò ma ùsâ

kiinazo dunia leedanaazo

tá à baa gbagbaana bôbo à ginden,

kiina tá à jinali hákõ à ginden,

à azuhwa kàa à à keã hwàzo.

Ì yâazo yâa wà ma dà gu'een doo ãmakomazo,

doo nizo tá nù gèe, ìta dunia wàa.

Gube hozezekënaa ta à lito to,
gbadabäänaa ta usä.

J  ez  na ta us   ta gube,
  bata    wiec  m  naa lee   ma m  oda.

Gbadanaa gbadabāanaazo bee gube kōn, zō ba bee ì baanaje bon gube mōoda.

Budikpaaji Lakii ta guhuke nindekënaan
gbäiazo tá à züushikè?

Àta gude ga nu à shiji, ibata nua,
àta gude ì dà lata wàta oo ho gudela.

Maakīn gbān tā tā dō gu tā ì beeda,

Lakii danga lòkocimaji komai.

Weā laaūlaaū di ma mabena,

ma ēedaā ta butee ma leeū doo izo.

Y  a t   maa    wasaa zo di ma t  ,

yāa tá ma kaka gèji di ìntεemama.

Mába bee lahiaa, mába bee kitikit

Mába usā zāia, zūulgbe di gāmee.

Gbace bee nindekéáu

Gbace ta bo nененi gu,

ì betekē kutu, iba bee yāakate zoa.
Ita lago doo buuzo, ita gegeekē,
ita gāgā doo oonizo, ibata diihwaakea.
Gbān bee ii ñ wiegāa'ima
dun ñ kiiweeke'izoa?
Gbān gbāshī ba zāia
ì ni gbāshī bāanaje ēa, ko doo.
N gbace dii jè'in,
ì mōo dake leekpēe n yāan,
n ì yēe leekpēe dà'in, iba zāia ì heelaa.
Wie go'ima ñ ì to gube,
ha ì dii hwa doo gaa'aikikedazo.

Ko ago ta zūugā,
dun in wà zēe, ita ladi ì hwata,
ì hwata dēe be bata sooda.
Ko in ì kaashe kpasakè tēeū,
mōo ì kutu gà tēeū,
in ì i wusamà, ì boa,
ì bāakēa doo agozo tá wà kīhe.
In gbān gà kīn, ita intēe nōnō,
ita gāgā, iba bee mōoda.
Lata i jeā ta yā,
mōo soo'i ta labo ì gāgā,
lee gbace ta intēe, ibata kpatee mōoda.
In laaū bee, iba kpateeda,

iba kpateeda ii bezoa.

Ḿba ma dudua lahirabaa?

Ḿba ootataamala ha n hūnga wèe'mmaa?

Ǹ dii jemee gube, ǹ bobo ma yāazo.

In gbān gà, ì ladia igō beeaa?

In leen, ma zūu gāa ma kpateejji
ma dēeboū diikōn.

Ǹ leezaamaji, má jinshiamii,

ń dangakea n shéebóaji tà nn kè.

Tandi mbi wiehwaa ma hokeäßi,
dii bee m̄ba ma asozeezé yāadaa mōoda.

Ǹ ma tɔona kaada bandaū,

ń tataa ma hozezekéä bema.

Lata kasa ta paya ìta waa,

mōo gbéet ta bībī ì gu,

lata soo'i ta gbéet ke mulumulu,

mōo i ta tee shi ì weezo,

lee nta to zūugā gbace me.

Nta nindekpa'àma, di ita ke bāa, ibata shi mōoda,
nta to ì dunia to, ì jii ta sōdi.

In ì nia gò gbān daajanaa, iba maada,
in gbān togoän kīn, iba dōaa.

Ì wāamaa ì do,

ì oā ì ginde.

Ma sheekūda nua kpεεzo

Di Ayuba jinshì'in ì kè:
Ha dii gǔngbee á nindekpaamama
à ma zūu wiimee?
A ma sòsò ì bòo wokoi tandi,
ata ma nindekpa, ū bata a kūa.
In ma sà inte,
ma tɔɔ ma ginde yāan.
In a gágá ábi a ginde yāabo ì dàmala,
mɔɔ ábi ma asozeezé gāamee ma ooū,
à d᷑ Lakii di ma yāa leekutækè,
ì kushe kpàmee ì ma kû.
Mata ma ninde o, gbänkan bata jinshimeeda,
mata ooda o'o, yāazeeenaje ba beeda.
Lakii zee lèmee, gágagu ba beeda,
ì gushi dà ma zeeela.
Ì ma shambò,
ì ma fula gò.
Ita ma detee komai ha ma yà,
ibe tò zūugá ma mè doo agozo tá wàa bùtē.
Ita ì hūnga mɔmee,
ì ma wà doo ì gaajeä dooni.
Ì jēkenaa ta zōmaji ledole,
àta lokocimaji, àta gaa kpākpā ma keji.

Ibe tò ma gbāia bata hakōmazo mōoda,
gbāia tā ma à dō à ma zùga.

Ma ēmbūa gandēdēmama,
ma ijēā sàsā ma yāazo.

Ma gō nuba ma bà jīikēnaan,
ma gōēe doo boii keezo.

In ma ma bà gbānkpara shìshi, ibata jinshimēe mōoda,
ko ma ì zē, ibata miiladimamaa.

Ma wé ta kē ma nēn wusa zēzē,
ma dajiā ma dakoāzo àba yaamaji mōoda.

Ko jingeā ta ma hēbo,
in mabi nua, àta kpēesōdimēe.

Ma ijēā ba yaa ma wusayāajia,
ma gbān yaanaa bò ma kpēe.

Ma gō weena, ma i yā,
ì gō mōkō mà ga.

À ma wiewa ma ijēā,
à ma wiewa, dun Lakii ootōmama.

Budikpaaji ata kpateemazo doo Lakiizo?

Abata zē ma nindekpaāzoa.

Maa yaaji wà ma yāana kē,
maa yaaji wà da lalahuū.

Wà wāsāa kē gbēema guzumbozo,
wà dalama kaaū dun igō bee kobusa.

Maakīn, maa d᷑ ma sheekūda bee,
ì kpateeda ì gōda teema kpεεzo.
Ma sō gii boā kpεε,
má Lakii waa wiedawie jìizo.
Má wieshikea'izo ma ginde,
ma ginde wien, ba gbānkee wiezoa.
Mabi zūugāa'iji.
A kè la di á kea à hakōmaji,
dun à yāa be shāshā ma ma leeū.
À hēesaa wasaama.
Lakii hūngazo hozezekēnaama,
á dōa kiiweeke bi a dāa.

Ayuba gōna ì tōbāakezo

Ma jè ma wien
iba wobutεetεeda nuheājia.
Lakii beena laaū, gbiina kpashe wàta ta'ima?
Laada kpashe Gbāngba ta kε'ɛ?
Miiladibāanaje bata ninde taa?
Bala'i bata hozezekēda taa?
Lakii bai ma hokeā waada?
Iba ma gεεjeā leekpεε dōa?

Mata ta zūuhwaazoa?
Ma gεε hidahida shεεbeezoa?
Lakii, ñ ma gbadikpa ì zεema ñ ma wa,

in maa tɔɔbãanajen.

In ma kàta zeema,

in hoã tá ma wie bi waa mabi dangakeji,

ko in ma oo bee hozεzε keeū,

ñ to gbãnkãa ma hoã bee tá maa tɔ,

hoã tá maa zùzu à buteetee.

In ma nенени dangakè ma zũuū,

in ma kpàkpa ma zuteeje kpaleji ì ne yāaji,

ñ to gbãnkãa gẽeje ma nema,

ñ to ì mabena ke gbänkeen.

Dun in ma yāa be kè, hali zezen,

asozeze tá bòo wà ì kiiwεekε.

Yāa be ce basukubon,

dà yāa ì kù ma jee hoāma, ì ma hoã bùteetee.

In ma nögõni ko nенени jíikeda yāa zomazo,

in matà yāakpākpā ì zeemaa,

la di má kεa, in Lakii kpàtεemazo yāa be yāaji?

In ì nù ma gu, la di maa hea'in?

Lakii tá ma kè ni'ëgbεεñ di īa kè kñdaa?

Baa Lakii doo be di wa koji kè ì dõ gbeεñaa?

Ho tá nindenaje bi dangakeaji, in ma gè kpaji'ima,

ko ma gè nessokö zuteeje wiewaji,

ko ma hobèe ma ma hè hñigè,

ko matà kpa dõbãanajemaa, too!

Aa'a! Tun ma jingekedii maa dōbāanaa ijēn.

Tun dii tá ma bò ma dō ni'ēgbēeū
maa nesokōā oodanajen.

In ma gbānkee wà, ibi āiamaa,
ko ma nindenaje wà, iba bashe zo ì tata'imaa,
ko matà ma tāana kaka tuhwaana tāta'imaa
dun ì jìi hidakē sa'ai ì abaakakaadamee,
in ma gbadamò dōbāanajen,
dun maa dō wà gōdamazo yāaji,
Lakii to ma ẽe go ì dëtēe,
ma oo kata ì jegu.

Ma Lakii wiecēke wasaa zo,
ì gbagbake yāaji mába zāia mà yāa bee ii kēa.

In jinali ma gōoma,
in ma kē jinali yāa mabi ì amincikea,
in ma ooho gba ma zūugāma,
kawee be tá gā ma ooū,
in usō ceshiā ma wiehwāma,
ko mō taa laaū ì yāakezo,
di à yāa bee ma zūu beeda busābusā,
in ma leekpà ma ooma ma hookpàzo'āma,
adiina asozezeān tá bò wà ì kiiwēeke,
idia zūuhwaakeā Lakii Laaūnajen.

Matà zūuhuke ma gaabaje bala'i taa yāajia,
matà ì yāa dun yāa ì tà yāajia.

Matà asozezéké ma leehè'inda.
Ji di ìnteeemama, ìta sõ so ì kâa?
Ma baa gbâia ma sheedanaan.
Ma baa zee lagoã nubaän,
mabata shi gãgãzee la ì guhua.
Ma lala kâa ma tɔɔnala lata Adamu kè?
Ma ma asozeze dùdua?
Ma dake wasaamà, di mába zâia mà yâaheaa?
Matà ge boji keü ma heebo yâajia.

Ee! Ji di ma yâa dii mamee?
Ma gôozo. Gbângba yâa be jinshimee tandi.
Lakii tá yâa zomazo ì kë lalahuû.
Má lala be daa ma ëema,
má gâa fula,
má wadazo'ima mà yâaladi'in kõn tá maa kè,
má zôa'iji doo kiizo.

In ma jee bi oa ma yâaji,
in ì kâana bi jîndaa ma yâaji,
in mata jee be hindeboa mõõ ma ì mabena bëe,
ko gbâia tá zo yâa ma à dëde,
Lakii to bàa butee mashe gêe,
gâashêe kîn alkama madedi.

Idia Ayuba yâa leekpœen.

Baanaje jinshiā Ayuban

Di Baanaje jinshì Ayuban lakiishiāu ì kè:

Ji di bi sese wiida
yāa togo hezo?
Ǹ shiiké doo nɔgɔni gbadazo,
má n lalaa yāaji, n jinshiamee.

Lakii di dunia kè

Tá ma dunia jè, n bee mai?
In n ì dɔa zo, hemee.
Ji di ì leekpeē jè?
Ji di bee gbadikpàma? Nn dɔa?
Wà ì gēna kihe buma?
Ji di ì kpii hwaashì,
dii tá gudɔ sɔɔnia bi ïihëa,
mɔɔ laaũ gbadanaa bi zūuhu'oa kɔn?
Tá teku bò ì dɔ gbèeū,
ji di danga lòkociji dun ì ì kū?
Ma gigijeā gàn tuhwaana,
ma suka hìma tɔgo.
Ma ì gɔ̄gu leekpeē dàn,
ma kpale tàtan ma tataboni dàn.
Ma kè'in: Ǹ nu guii, mìba heelaa,
n itanga gbagbaana gɔ̄da guii.

N saazo gbà zee yàaa?
N bogu mò gudon ya?
Gudon ta dunia kū ì gutū shiima,
ita hozezekena pakada.
Ita dunia ladi doo taazo tá wà sheedakèma,
kasaã ta bo guhuū doo tɔgɔ shimashishizo.
Ita ge hozezekenaan à à gushi yāa ke,
à oo tá à lakpàtēe gbadazo ita ee.

N wèe ha teku isōna gua?
N tà i dà be gbèeū yàaa?
Wà ga kpaleā mòmiia?
N lahira bikaleena wàa?
N dunia lagoā leekpèe dɔ̄a?
In n yāa be dɔ̄ kõn, ñ hemee.

Guhu baa mai?
N gushi gu dɔ̄a?
Ń zāia ñ wada'azo à teeūa?
N à bà zee dɔ̄a?
Nn dɔ̄, dun wà n õ dii bee ko ba leenda?
N yēe ba leekpèe zoa ko ba leenda?

N gâ gbaddeeū tá ma gu'āia kàaūa?
N ma laagbèe dɔ̄o wàa?
Mata kū nindekèdii bon,
mata zuga jēekèdii.

Zee tá guhu ta bo ì wazã bee mai?
Mai ututu ta bo ì bū t̄eema?
Ji di ta laa gbada da z̄eema?
Ji di ta zee bo Lakii ceshia?
Ita to laabā t̄eema tá gbänkan ba beeda,
baa lateekokoū gu tá gbace ba beeda.
Ita kango sagaazo gba ãia,
ita to sh̄ee butee gube.
Laa je zoa?
Ji suka je tá ta kpa?
Ji ni'ēgb̄ee laagb̄ee ta boū?
Ji di ta hii õ, ita kpa?
Ji di ta to i ic̄ike doo gbeezo
ì to teku mii gbadakū?

S̄oonia tá h̄àkõ, n̄ z̄aia ñ wazāa?
N̄ z̄aia ñ S̄ooni'aa gbii kõjia?
N̄ z̄aia ñ Gãnzaki lakpat̄ee ì lokacimaa?
N̄ z̄aia ñ bo s̄ooni kokoodõ ì niazoa?
N̄ laaū hoã ikoyaa d̄õa?
N̄ z̄aia ñ à kpa kiikeū t̄eemaa?
N̄ z̄aia ñ leezu laaji ì shike
ì bāa gbada ì n tua?
Nta Lakii ceshia zuga ì da zeeūa?
Àta nu à hemii à yâa?
Ji di sese dà buan?

Ji di dɔ̄a kpà kokoosaama?
Ji sese di bòo ì gigijeā gɔ̄?
Ji di ì zāia ì laaū taana kɔndɔ?
In ì i bùtεε, tεε gegee ta gɔ̄ mɔgo,
tεecε ta nana kɔma.

Lakii di sɔ̄na kè

Dii tá shimɔa nateεde à gu'εεñ,
ko àbi sɔ̄ dāa agobaañ,
miiakñ nta tobekε'in?
Miiakñ nta to à nia kāa?
In kɔkɔnda nia bi lokocia,
àbi leezuamaji mabena gandede yāaji,
ji di ta mabena kpa'àma?

Gbace bata zāia ì Lakii tɔ̄ taa

Di Baanaje ladì ibe hè Ayuban:
Maa Gbāngba,
ní ma tɔ̄ taa ñ ma gba miiladia?
Lakii tɔ̄tada, jinshimεε tandi.

Di Ayuba jinshì'in ì kè:
Mába hokanda, bumi má jinshiamii?
Sai mà ootata ma leema.
Ma yāahè kù doo, mába ladia mà he mɔɔda,
ko máa hè kù hwaa, mába yāahe mɔɔda.

Di Baanaje ladi ì yāahè Ayuban lakiishiāu ì kè:
Ñ shiikè doo nɔgɔni gbadazo,
má yāalalaamama, n̄ jinshiamaji.
Ñ lala tataa ma yāa zεenajemaa?
N yaaji ñ yāa zεzε kpamama, n yāa bo yāazoa?
N oo gbada bòomamaa?
N leeū zāia ì gu lugbegbe doo mazoa?
Gbagbake kiikezo gā adohoā,
daaja kpasakezo gā tɔgo.
Ñ hūngabobo'àma,
ñ ututushinaa wa wie zεzεzo, ñ à kaa ū.
Ñ ututushinaa wa wie zεzεzo, ñ à labo,
ñ gεetōtɔ'àma gu tá à bee,
ñ à kaa tεeū kɔn,
ñ kegushinia be kaa lahiraū,
sa'ai má n saabukpaa,
dun n zāia n jēebèe n ookpitezo.

Ayuba εεzɔa Lakiin

Di Ayuba hè Baanajen ì kè:
Maa dɔ tá n̄ zāia ñ hokinkɔn ke,
mbata gandède yāama tá mbi gudea.
N kè ji di bi sese lea dɔa bāa?
Inte, yāa tá matà ma'ana dɔa maa hè,
dabudabu yāa tá dà ma dɔala.

N kè mà tɔ̄lale, n̄ yāahea,
n̄ yāalalaa, mā jinshiamii.
Ma n yāa mà tɔ̄lazo yāa,
tandi ma wieshikè'ntzo.
Iadikpaaji ma ma ginde hēebò,
ma zūusɔ̄dì zuteede tēeū gushēema.

Baanaje ladi abaakakaana Ayuban

Baanaje yāa be heā kpεe ì yāahè Temani gbān Elifazan ì kè: Ma hūngà'ntzo n gbān hwaazo, dun ita ma yāa hè ì zeeema doo ma zōokeda Ayubazoa. À diisaa shi s̄chia tāasaa s̄chiazo, à weezo ma zōokeda Ayuba gu, sanga tá wāta ì ho kaa ce bii ì wā à kezo, ma zōokeda Ayuba zeeeda'ēe. Mā ì zeeena shia, mába kea'ēe a totokemaa. Atà ma yāa he ì zeeema doo ma zōokeda Ayubazoa. Di Temani gbān Elifaza Sua gbān Bilidadazo Naama gbān Zofaazo à wèe à kè lata Baanaje hè'ēe, di Baanaje Ayuba zeeena shì.

Ayuba zeeena ì ijeān kpεe Baanaje tò ì shì ì gbagbake yāaboū. Ho tá ibe zo yāa à ladì à làha'in kù hwaa. Ì dajiā ì dakoāzo à nù ì gu kōn ì gbān d̄janaazo kōn. À hobèe'izo ì bà, à ì tosaimà, à ì zūu'ē'ē'in ninde tá Baanaje mđ'in kōn yāaji. Di à koji ì ì gbà azuhwa jinali oocīhozo doodoo.

Baanaje abaakakàa Ayuban kpεezo ì dà yāala. Ì tāana zo dubu wokoi woshiizo, kotosaanaazo dubu s̄obodoo, diinazo dubu hwaa jekiāzo dubu doo. Ì n̄ḡni è s̄chia neneazo àa mɔ̄. Ì nene mahεebo to Yemima, ì hwaab̄abo to Kεzia, ì aab̄abo to Kelen

Hapu. Tee beñ kõn nenení kee ba bee ì yãaké bò Ayuba nenea bema. À je à gaado jè'ëe à dajiã dakoãzo. Ayuba nindekeã kpëe ì yëe kë kasco nizo kahwaa, ì wieshikë ì cüiniazò ì tõlakünaazo ì kpaasososokpanaazo. Ì kpasakë putuputu, di ì gà.